

Een coloscopie met diabetes mellitus

Binnenkort heeft u een afspraak voor een coloscopie in Gelre ziekenhuizen. Voor dit onderzoek mag u gedurende een bepaalde periode niets eten en/of drinken. Dit kan problemen geven voor uw bloedglucose. Hierdoor kunt u last krijgen van klachten die wijzen op een te hoge of een te lage bloedglucose. Deze folder geeft u informatie over hoe om te gaan met een te lage bloedglucosewaarde, hoe u uw diabetes medicatie aanpast en wat u meeneemt naar het ziekenhuis.

Vorbereiding onderzoek

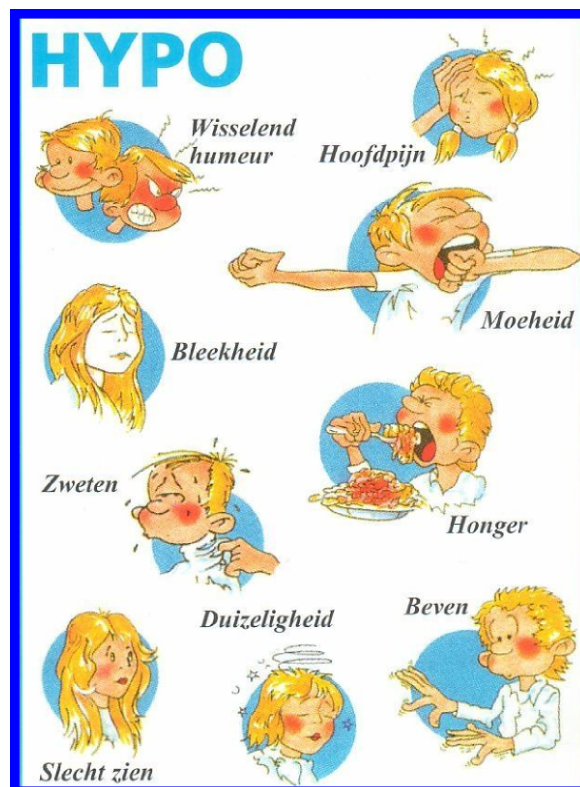
Om tijdens uw voorbereiding op het onderzoek een **hypoglykemie** (te lage bloedsuiker, onder de 4 mmol/l) te voorkomen, is het in veel gevallen nodig de bloedglucose-verlagende medicatie aan te passen. De aanpassingen in uw medicatie zijn afhankelijk van uw diabetesbehandeling en van het tijdstip van het onderzoek.

Wat te doen bij een hypoglykemie op de dag van het onderzoek?

Hyposymptomen zijn bijvoorbeeld duizeligheid, beven, hongergevoel en zweten. Indien u hyposymptomen ervaart, meet dan uw bloedglucosewaarde. Beschikt u niet over een bloedglucosemeter, dan is het belangrijk alert te zijn op hypoverschijnselen.

Als de bloedglucose onder de 4 mmol/l is, neemt u 6 tabletten druivensuiker of heldere appelsap 200ml of aanmaak siroop/limonade (niet suikervrij, 2 eetlepels aanlengen met water). Zo nodig herhaalt u dit na 20 minuten, indien uw glucose waarden onder de 4,0mmol/l blijft.

Als u uw waarde niet kunt meten, dan neemt u 6 tabletten druivensuiker indien u hyposymptomen ervaart.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

Naast eventuele zaken die u voor het onderzoek moet meenemen naar het ziekenhuis, is het verstandig ook aan de volgende zaken te denken:

- Glucosetabletten (bijv. Dextro Energy), voor het geval van een lage bloedglucose (hypo).
- Uw glucosemeter of glucose sensor scanner/reader (als u deze heeft).
- De diabetesmedicatie die u gebruik en eventueel insuline naaldjes.

Op de dag van het onderzoek moet u twee dingen doen:

- U controleert uw bloedglucosespiegel.
Dit geldt uiteraard alleen wanneer u in bezit bent van een glucosemeter en heeft geleerd zelf uw bloedglucose te meten.
- U past zelf de dosering van uw tabletten en/of de dosering van uw insuline aan.
Zie hiervoor onderstaande tabellen. Let goed op welke onderstaande tabel(len) voor u van toepassing is/zijn.

Deze aanpassingen zijn van kracht op het moment dat u start met de voorbereiding van het onderzoek en/of de ingreep, zoals in de folder en/of instructies staat aangegeven of met u is besproken.

1. Advieschem voor diabetes regulerende medicatie: tabletten

Dag voorafgaand aan het onderzoek

U gebruikt vandaag een ontbijt, een lichte lunch en geen avondeten

Tabletsoort	Gebruikelijke tijdstip van inname	Dosering
<ul style="list-style-type: none"> • Metformine / Glucient • Glibenclamide (Daonil) • Gliclazide (Diamicron) • Glimepiride (Amaryl) • Tolbutamide (Rastinon) • Repaglinide (Novonorm) 	Voor het ontbijt	Inname zoals gebruikelijk
	Voor de lunch	Inname zoals gebruikelijk
	Voor het avondeten	NIET innemen
<ul style="list-style-type: none"> • Pioglitazon (Actos) • Sitagliptine (Januvia) • Vildagliptine (Galvus) • Linagliptine (Trajenta) • Saxagliptine (Onglyza) • Dapagliflozine (Forxiga) • Canagliflozine (Invokana) • Empagliflozine (Jardiance) • Semaglutide (Rybelsus) 		Deze medicatie mag u gewoon innemen

Dag van het onderzoek

U gebruikt vandaag geen ontbijt

Het onderzoek vindt vandaag in de OCHTEND plaats (voor 12:00 uur)		
Tabletsoort	Gebruikelijke tijdstip van inname	Dosering
<ul style="list-style-type: none"> • Metformine / Glucient • Glibenclamide (Daonil) • Gliclazide (Diamicron) • Glimepiride (Amaryl) • Tolbutamide (Rastinon) • Repaglinide (Novonorm) 	Voor het ontbijt	NIET innemen
	Voor de lunch	Inname zoals gebruikelijk
	Voor het avondeten	Inname zoals gebruikelijk
<ul style="list-style-type: none"> • Pioglitazon (Actos) • Sitagliptine (Januvia) • Vildagliptine (Galvus) • Linagliptine (Trajenta) • Saxagliptine (Onglyza) • Dapagliflozine (Forxiga) • Canagliflozine (Invokana) • Empagliflozine (Jardiance) • Semaglutide (Rybelsus) 	Voor het ontbijt	Deze medicatie mag u gewoon innemen

Het onderzoek vindt vandaag in de MIDDAG plaats (na 12:00 uur)		
Tabletsoort	Gebruikelijke tijdstip van inname	Dosering
<ul style="list-style-type: none"> • Metformine / Glucient • Glibenclamide (Daonil) • Gliclazide (Diamicron) • Glimepiride (Amaryl) • Tolbutamide (Rastinon) • Repaglinide (Novonorm) 	Voor het ontbijt	NIET innemen
	Voor de lunch	NIET innemen
	Voor het avondeten	Inname zoals gebruikelijk
<ul style="list-style-type: none"> • Pioglitazon (Actos) • Sitagliptine (Januvia) • Vildagliptine (Galvus) • Linagliptine (Trajenta) • Saxagliptine (Onglyza) • Dapagliflozine (Forxiga) • Canagliflozine (Invokana) • Empagliflozine (Jardiance) • Semaglutide (Rybelsus) 	Voor het ontbijt	Deze medicatie mag u gewoon innemen

2. Adviesschema voor diabetes regulerende medicatie: Insuline

Dag voorafgaand aan het onderzoek		
Insulinesoort	Gebruikelijke tijdstip van inname	Insuline dosering op de dag voor het onderzoek
Kortwerkende insulines: <ul style="list-style-type: none"> • Insuline aspart (Novorapid, Fiasp, Insuline aspart) • Lispro (Humalog, Lyumjev, Insuline lispro) • Glulisine (Apidra) • Humaan insuline (Insuman Rapid, Humuline Regular) 	Voor iedere maaltijd	Indien u gebruik maakt van de volgende maaltijd: <u>Ontbijt:</u> gebruikelijke dosering <u>Normale lunch:</u> gebruikelijke dosering <u>Lichte lunch:</u> 50% van uw gebruikelijke dosering <u>Geen avondmaaltijd:</u> geen insuline, eventueel wel bijspuiten bij een glucose boven de 12.0mmol/l volgens uw eigen bijspuitschema
Mixinsuline: <ul style="list-style-type: none"> • Aspart/protamine (Novomix 30 en/of 50) • Lispro/protamine (HumalogMix 25 en/of 50) • Degludec/Aspart (Ryzodeg70/30) • Insuline gewoon / insuline isofaan (Humuline 30/70, Insuman Comb 15, 25 en 50) 	Voor het ontbijt of voor de avondmaaltijd	Indien u gebruik maakt van de volgende maaltijd: <u>Ontbijt en een normale lunch:</u> gebruikelijke ochtenddosering <u>Ontbijt en een lichte lunch:</u> 50% van uw gebruikelijke dosering <u>Geen avondmaaltijd:</u> geen insuline
(Middel)langwerkende insuline: <ul style="list-style-type: none"> • Insuline isofaan (Insulatard, Insuman Basal, Humuline NPH) • Glargine (Lantus, Abasaglar) • Detemir (Levemir) 	Voor het ontbijt, de avondmaaltijd of voor het slapen gaan	U spuit 75% van uw gebruikelijke dosering
(Ultra)langwerkende insuline: <ul style="list-style-type: none"> • Glargine (Toujeo) • Degludec (Tresiba) 	Voor het ontbijt, de avondmaaltijd of voor het slapen gaan	Deze insuline hoeft u niet aan te passen

Dag van het onderzoek		
Insulinesoort	Gebruikelijke tijdstip van inname	Insuline dosering op de dag van het onderzoek
Kortwerkende insulines: <ul style="list-style-type: none"> • Insuline aspart (Novorapid, Fiasp, Insuline aspart) • Lispro (Humalog, Lyumjev, Insuline lispro) • Glulisine (Apidra) • Humaan insuline (Insuman Rapid, Humuline Regular) 	Voor iedere maaltijd	Indien u gebruik maakt van de volgende maaltijd: <u>Geen ontbijt:</u> geen insuline <u>Geen lunch:</u> geen insuline <u>Wel lunch:</u> gebruikelijke dosering <u>Wel avondmaaltijd:</u> gebruikelijke dosering
Mixinsuline: <ul style="list-style-type: none"> • Aspart/protamine (Novomix 30 en/of 50) • Lispro/protamine (HumalogMix 25 en/of 50) • Degludec/Aspart (Ryzodeg70/30) • Insuline gewoon / insuline isofaan (Humuline 30/70, Insuman Comb 15, 25 en 50) 	Voor het ontbijt en voor de avondmaaltijd	<u>Ochtenddosering:</u> niet spuiten <u>Avonddosering:</u> hervatten
(Middel)langwerkende insulines: <ul style="list-style-type: none"> • Insuline isofaan (Insulatard, Insuman Basal, Humuline NPH) • Glargine (Lantus, Abasaglar) • Detemir (Levemir) 	Voor het ontbijt, de avondmaaltijd of voor het slapen gaan	<u>Indien uw onderzoek in de ochtend is:</u> 100% van uw gebruikelijke dosis <u>Indien uw onderzoek in de middag is:</u> 75% van uw gebruikelijke dosis
<ul style="list-style-type: none"> • Glargine (Toujeo) • Degludec (Tresiba) 		Deze insuline hoeft u niet aan te passen

3. Bij gebruik van GLP1-agonisten injecties

Deze medicatie hoeft u niet aan te passen:

- Exenatide (Byetta, Bydureon)
- Liraglutide (Victoza, Saxenda)
- Lixisenatide (Lyxumia)
- Dulaglutide (Trulicity)
- Semaglutide (Ozempic)

4. Bij gebruik van een eigen insulinepomp:

Eventuele aanpassingen in overleg met eigen behandelaar.

Na het onderzoek

Wanneer u uw normale eetpatroon weer hervat, start u ook met het injecteren van de gebruikelijke dosering kortwerkende insuline of mix insuline.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze brochure vragen? Neem dan, wanneer de datum van het onderzoek bekend is, contact op met uw diabetesbehandelaar.